

Z Á P I S
ze schůze Výboru pro legislativu a financování
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace
dne 28. ledna 2021

Úřad vlády České republiky

Jednání Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Výbor“) řídila předsedkyně Výboru L. Deverová. Jednání Výboru proběhlo formou videokonference Webex Teams.

Program jednání:

1. Zahájení a schválení programu
2. Informace o práci sekretariátu a kontrola úkolů z posledního jednání Výboru (24. 11. 2020)
3. Představení finanční kalkulačky pro posuzování finančního zdraví NNO
4. Podnět k vydání prohlášení RVNNO o úloze neziskového sektoru v současné pandemii
5. Informace o přípravě materiálu „Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030“
6. Informace o činnosti Pracovní skupiny k veřejným sbírkám
7. Představení materiálu „Souhrnná informace o poskytnutých dotacích v rámci materiálu Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2019“
8. Novela AML zákona
9. Různé

Průběh jednání

Ad 1) Zahájení a schválení programu

Jednání Výboru zahájila předsedkyně Výboru L. Deverová, která přivítala přítomné členy a hosty (Mgr. Adam Hexner z Ministerstva spravedlnosti, Ing. Marie Hladká, Ph.D., a Ing. Jakub Pejcal z Masarykovy univerzity, a PhDr. Oldřich Čepelka) a seznámila je s programem jednání. Program jednání byl jednomyslně schválen.

Ad 2) Informace o práci sekretariátu RVNNO a kontrola úkolů z posledního jednání Výboru (24. 11. 2020)

A. McGehee seznámila Výbor s aktivitami sekretariátu RVNNO. Uvedla, že aktivity sekretariátu RVNNO na přípravě strategického materiálu budou detailně představeny v rámci bodu 5 dnešního jednání. Přítomné členy Výboru informovala o jmenování 6 nových členů RVNNO, z toho 3 za NNO (PhDr. Marie Kaufmann, Mgr. Silvie Pýchová a Mgr. Karel Vondráček) a 3 za státní správu (Ing.

Marie Bílková za MF, PhDr. Karel Kovář, PhD., za MŠMT, a Mgr. Petr Vokáč za MV). Členy Výboru dále stručně seznámila s jednotlivými body programu únorového zasedání RVNNO.

Kromě kontinuální práce na strategickém materiálu se sekretariát RVNNO věnoval zpracování Závěrečné zprávy o plnění úkolů plynoucích ze Státní politiky, která byla vládě ČR předložena 14. 12. 2020. A. McGehee doplnila, že z 21 uložených úkolů bylo splněno 18, částečně splněny byly 2 úkoly a nebyl splněn 1 úkol. Tam, kde byl identifikován potenciál pro další rozvoj dané tematické oblasti, vstupuje téma do navazující strategie směrem k NNO na léta 2021 až 2030.

Dále doplnila, že se připravuje vládní materiál „*Návrh na zrušení informačního systému o nestátních neziskových organizacích a zajištění pravidelného šetření dobrovolnické činnosti v České republice v rámci výběrového šetření pracovních sil ČSÚ*“. Tento úkol vyplynul ze zářijového zasedání RVNNO, která doporučila sekretariátu RVNNO, aby zahájil jednání se zástupci Ministerstva vnitra ve věci zrušení IS NNO/ENNO a aby „zajištění sběru dat o dobrovolnictví bylo zařazeno mezi plánovaná opatření v oblasti rozvoje dobrovolnictví v rámci Strategie vůči NNO na léta 2021 až 2030“. Doplnila, že materiál je připraven do meziresortního připomínkového řízení, které by mělo proběhnout začátkem února 2021.

A. McGehee členy Výboru dále informovala o stavu dotačního programu RVNNO, prioritách zmocněnkyně vlády pro lidská práva na rok 2021 a výsledku jednání zmocněnkyně s náměstkem ministra vnitra Ing. J. Nováčkem ke koncepčnímu strategickému materiálu v oblasti rozvoje dobrovolnictví v ČR. Zpracování a předložení koncepčního materiálu bude možné ponechat jako jedno z plánovaných opatření připravované strategie v oblasti rozvoje dobrovolnictví, ale pod podmínkou předchozího vyhodnocení realizovaného projektu MV.

Kontrola úkolů z posledního jednání VLF (24. 11. 2020)

A. McGehee provedla kontrolu úkolů z minulého jednání, které se uskutečnilo 24. 11. 2020. Na tomto jednání byly uloženy dva úkoly, a to:

Úkol 1: Zpracovat informaci pro NNO o postupech pro řešení situace, kdy nebyl zvolen statutární orgán na další funkční období. Na rozesílce spolupracovat se Svazem měst a obcí ČR.

Plnění: Úkol nebyl splněn.

Úkol 2: Členové Výboru mají možnost zaslat připomínky k logickému rámci do 1. 12. 2020.

Plnění: Úkol byl splněn.

A. Sedláček vznesl dotaz na aktuální stav a nastavený proces k nominování zástupců RVNNO do různých platform pro přípravu EU fondů. P. Raušová odpověděla, že v návaznosti na rezignaci předsedkyně Výboru pro EU byla činnost tohoto výboru utlumena. Vzhledem k omezeným personálním kapacitám sekretariát RVNNO nesleduje ustanovování pracovních platform, ale nominace zástupců za RVNNO řeší až po obdržení konkrétních žádostí. Po nástupu nové kolegyně se plánuje obnova a rekonstrukce Výboru pro EU. P. Raušová dodala, že zástupci RVNNO jsou aktuálně zastoupeni ve všech stěžejních platformách pro přípravu operačních programů. Na závěr ještě uvedla, že sekretariát RVNNO se v roce 2019 zrealizoval průzkum u zástupců RVNNO stávajících platform a monitorovacích výborů s dotazy na jejich zájem nadále spolupracovat. A. Sedláček zopakoval svou žádost o nastavení participativního nominačního procesu.

Ad 3) Představení finanční kalkulačky pro posuzování finančního zdraví NNO

Zástupci Masarykovy univerzity, Ing. Marie Hladká, PhD., a Ing. Jakub Pejcal, představili členům Výboru finanční kalkulačku pro posouzení finančního zdraví NNO. Tento nástroj je výstupem projektu financovaného TAČR, jehož je RVNNO odborným garantem.

J. Pejcal seznámil Výbor s autory projektu, východisky výzkumu a klíčovými otázkami. Realizátorem projektu je Centrum pro výzkum neziskového sektoru (interdisciplinární pracoviště) na Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Projekt se zaměřil na vytvoření modelů pro hodnocení a predikci finančního zdraví NNO v ČR. Cílem celého projektu bylo vytvořit software pro hodnocení finančního zdraví NNO. Samotný software je založený na identifikaci faktorů, které přispívají k rozlišení mezi zdravými a nezdravými NNO. Softwarem lze posoudit zdraví NNO, respektive nabídnout jednoletý výhled, jak se NNO bude dařit

J. Pejcal členům Výboru představil, jak samotná kalkulačka funguje na konkrétním příkladu. Finanční kalkulačka je volně dostupná ke stažení na <https://www.fikane.cz/> a je určena dvěma typům NNO -

veřejně prospěšným NNO se servisní funkcí a vzájemně prospěšným NNO s členskou základnou (spolek).

A. Sedláček ocenil možný přínos kalkulačky a doporučil zvážit úpravu pojmenování NNO (servisní a členské vs. veřejně a vzájemně prospěšné). Uvedl příklad na spolku s 60tis. členy, který poskytuje například služby rodičům a nemusí se považovat za vzájemně prospěšnou organizaci.

J. Kamenický vznesl několik technických dotazů a také dotaz ohledně dalšího využití, jestli je kalkulačka určena NNO nebo například resortům poskytujícím dotace NNO.

K využití J. Pejcal odpověděl, že finanční kalkulačka není specificky určena veřejnému sektoru, hodnocení je pouze orientační a nemá sloužit jako externí nástroj k hodnocení NNO ze strany poskytovatelů dotací. Využití realizátor spatřuje opravdu jako orientační vně NNO. NNO mohou používat tento nástroj pro sebehodnocení a dále, aby dokázaly identifikovat svá slabá místa nebo naopak své silné stránky.

M. Šedivý dodatečně reagoval na doporučení A. Sedláčka k pojmenování NNO. Uvedl, že dělení NNO na vzájemně a veřejně prospěšné organizace se v zahraniční literatuře běžně používá.

Závěr: Výbor vzal prezentované informace na vědomí. Více informací včetně powerpointové prezentace Masarykovy univerzity je k dispozici na webových stránkách RVNNO

<http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnno/aktuality/kalkulacka-financniho-zdravi-neziskove-organizace-186411/>.

Ad 4) Podnět k vydání prohlášení RVNNO o úloze neziskového sektoru v současné pandemii

PhDr. Oldřich Čepelka, člena Výboru pro EU, představil podnět k vydání prohlášení RVNNO o úloze neziskového sektoru v současné pandemii. Domnívá se, že role NNO v boji proti pandemii je v očích médií a státní správy upozaděna. Hlavním cílem navrhovaného prohlášení, s jehož zněním O. Čepelka seznámil přítomné členy Výboru, je upozornit na potřebu respektu a uznání ze strany veřejné správy, médií a veřejnosti. V případě jeho přijetí je potřebné najít vhodné kanály na jeho šíření. O. Čepelka ještě dodal, že se jedná o pracovní verzi, kterou můžou členové dle potřeby upravit.

A. McGehee informovala přítomné o dvou procedurálních možnostech. První možností je, že pokud by Výbor podpořil tuto iniciativu, předsedkyně Výboru by text prohlášení představila na únorovém zasedání RVNNO. V případě, že RVNNO podpoří prohlášení většinou přítomných hlasů, je možné prohlášení šířit. Druhou možností je, že pokud by Výbor neodsouhlasil postoupení prohlášení na RVNNO, O. Čepelka by mohl oslovit konkrétního člena RVNNO, který by s tímto podnětem vystoupil na zasedání RVNNO v rámci bodu různé.

M. Šedivý se domnívá, že je to dobrý podnět, rád jej podpoří, a informoval o vlastních zkušenostech s obdobnými podněty. Na druhou stranu poukázal na složení RVNNO, kterou z větší části tvoří zástupci veřejné správy. Nemyslí si, že působí dobře po stránce PR, pokud to přijme celý orgán, který se s tím neztotožňuje.

J. Kamenický zareagoval, že je důležité určit, komu je prohlášení určené. Pokud je pro státní správu, tak text prohlášení je dle něj v této podobě použitelný. Pokud je určeno veřejnosti, tak se domnívá, že nebude účinné a mohlo by zapadnout. U textu k veřejnosti si myslí, že je potřeba doplnění dat a práce s médii.

A. Shejbal souhlasil s J. Kamenickým a dodal, že v případě MPSV, které vyhlásilo několik mimořádných dotačních programů v oblasti sociálních služeb, a které si je důležitostí neziskového sektoru vědomo, se může jednat pouze o konstatování. Ještě dodal, že pokud se jedná o nějaké sdělení směrem k veřejnosti, mohlo by to být kontraproduktivní, respektive způsobit více škody než užitku. Nicméně nějakou aktivitu tímto směrem vítá, jen by zvážil jiné načasování, například počkat dva měsíce na konec další vlny pandemie a projednat to na dalším jednání Výboru. Také považuje za vhodné doplnit text o statistická data.

O. Čepelka zareagoval na probíhající diskusi a upřesnil, že prohlášení není poděkováním, ale má poukázat na význam a přínosu neziskového sektoru. Jeho přijetí by neodkládal na pozdější dobu. Domnívá se, že teď je ten správný čas.

L. Deverová dodala, že RVNNO nemá nástroje na šíření mimo jeho umístění na svých stránkách. A. McGehee doplnila, že sekretariát RVNNO by v případě přijetí požádalo o šíření úředníka na Úřadu vlády, který má na starosti styk s veřejností.

L. Deverová požádala 13 přítomných členů Výboru o hlasování návrhu předložit prohlášení na nejbližším zasedání RVNNO. Nikdo nebyl proti, jeden se zdržel a 12 členů návrh podpořilo.

Závěr: Výbor souhlasí s předložením prohlášení o úloze neziskového sektoru v současné pandemii na zasedání RVNNO.

Úkol: Předsedkyně Výboru představí členům RVNNO prohlášení na zasedání RVNNO dne 11. února 2021.

Ad 5) Informace o přípravě materiálu Strategie spolupráce veřejné správy s nestátními neziskovými organizacemi na léta 2021 až 2030 (dále jen „Strategie“)

P. Raušová informovala přítomné o přípravě navazujícího strategického materiálu vůči NNO na období 2021 - 2030. Dne 25. 11. 2020 byla členům Výboru a Výboru pro EU postoupena pracovní verze logického rámce Strategie. K 1. 12. 2020 sekretariát RVNNO neobdržel žádnou reakci.

P. Raušová dále informovala, že veřejná konzultace ke Strategii byla vyhlášena dne 18. 12. 2020 a členové obou výborů byli o této skutečnosti informováni prostřednictvím emailové korespondence. Cílem veřejné konzultace bylo získat názor odborné i širší veřejnosti na soustavu cílů a opatření Strategie. Konzultace v podobě online dotazníku byla zpřístupněna do 8. 1. 2021. Informace o zahájení konzultace byla také šířena prostřednictvím střeš a sítí NNO. Sekretariát RVNNO přijal zpětnou vazbu od 74 organizací napříč širokým spektrem zaměření.

Dne 10. 12. 2020 proběhlo poslední jednání Pracovní skupiny pro tvorbu Strategie, na kterém byly prezentovány změny v logickém rámci a především diskutována nedostatečná opora pro některé z navrhovaných opatření.

V měsících prosinec a leden sekretariát RVNNO pracoval na textové části Strategie, která byla rozeslána členům Pracovní skupiny pro tvorbu Strategie ve druhé polovině ledna. P. Raušová uvedla, že tento návrh byl zaslán členům obou výborů dne 21. 1. 2021, s termínem pro zaslání připomínek do 1. 2. 2021.

Na závěr své prezentace P. Raušová informovala Výbor o dalším postupu: únor 2021 - zpracování připomínek, 11. 2. 2021 - prezentace logického rámce Strategie na zasedání RVNNO, přelom únor/březen 2021 - meziresortní připomínkové řízení a duben 2021 - předložení materiálu vládě ČR.

Poté P. Raušová předala slovo H. Fungačové, která seznámila Výbor s přípravou nové pracovní skupiny pro zpracování metodiky pro účast zástupců občanské společnosti v participativních procesech. H. Fungačová uvedla, že v rámci vytváření Strategie byla identifikovaná nejednotnost ve způsobu, jakým ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy zajišťují účast zástupců občanské společnosti, respektive NNO, na participativních procesech a jak jmenují osoby do svých poradních orgánů. Sekretariát RVNNO začal v této věci vyjednávat s Ministerstvem spravedlnosti. Na základě těchto jednání se do připravované Strategie integrovaly dvě opatření, jejichž součástí je mimo jiné vytvoření pracovní skupiny.

H. Fungačová dále uvedla, že i samotné jmenování členů pracovní skupiny by mělo proběhnout participativním způsobem a z tohoto důvodu bude začátkem února 2021 vyhlášena veřejná výzva k nominaci kandidátů na členy. Vhodný kandidát by měl zastupovat neziskový sektor a mít zkušenosti s participací na některé z možných úrovní (místní, regionální nebo státní). Pracovní skupina by měla být složena paritně (1/2 za státní sektor a 1/2 za neziskový sektor) o celkovém počtu 12 až 14 členů. Pracovní skupina bude mít 2 spolupředsedy, 1 za státní sektor a 2 za neziskový sektor. V případě přijetí vyššího počtu nominací, sekretariát RVNNO požádá členy RVNNO za neziskový sektor o hlasování. Ustanovená pracovní skupina se sejde minimálně čtyřikrát v průběhu letošního roku.

Výstupem práce této skupiny bude zpracovaná metodika, jejíž aplikace se plánuje formou pilotního projektu v roce 2022 na jednom větším resortu.

Závěr: Výbor vzal prezentované informace na vědomí.

Ad 6) Informace o činnosti Pracovní skupiny k veřejným sbírkám

M. Šedivý seznámil přítomné s činností pracovní skupiny, která se poprvé sešla virtuálně dne 26. 11. 2020. Dodal, že složení členů je velmi různorodé a může někdy vést k názorové nejednotnosti v projednávání. Cílem prvního jednání bylo představení cílů práce skupiny, která by měla připravit podklady pro případnou změnu zákona o veřejných sbírkách. Další jednání je naplánováno na 10. 2. 2021.

Závěr: Výbor vzal prezentované informace na vědomí.

Ad 7) Představení materiálu „Souhrnná informace o poskytnutých dotacích v rámci materiálu Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím pro rok 2019“

A. McGehee představila přítomným členům Výboru nový materiál sekretariátu RVNNO. Cílem materiálu je poskytnout informace o skutečně vynaložených finančních prostředcích ze státního rozpočtu ČR poskytovaných formou dotace, jejichž prostřednictvím stát zajišťuje veřejně prospěšné služby a činnosti od externích soukromoprávních subjektů. A. McGehee uvedla, že materiál navazuje na Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO na rok 2019 a dotační programy mimo Hlavní oblasti nejsou sledovány. Dále dodala, že materiál byl zpracován ve spolupráci s resorty, které poskytly podklady. Upozornila, že metodicky materiál nenavazuje na žádný předchozí materiál RVNNO. Stručně představila strukturu materiálu a seznámila přítomné s hlavními zjištěními a závěry. Na závěr své prezentace požádala Výbor o návrhy na případné doplnění, změnu atd.

J. Kamenický se dotázal na metodologii a upřesnění částky k celkovému objemu poskytnutých dotací do oblasti sociálních služeb.

A. McGehee informovala o způsobu zpracování materiálu. Podklady poskytly jednotlivé resorty, data se neporovnávala se státní pokladnou a ani IS CEDR. Celkový objem dotací ve výši 704 mil. Kč do oblasti sociálních služeb nepokrývá krajské dotace, jedná se pouze o dotace na národní úrovni.

K otázce předložení materiálu na vládu se A. McGehee vyjádřila v tom smyslu, že se očekává obdobný problém v projednávání, jaký se objevil u Rozboru financování NNO z veřejných rozpočtů, a to nesoulad výsledných dat s daty ve státní pokladně. Materiál sleduje výhradně dotační programy, které stát vyhlašuje na podporu veřejně prospěšných činností. Nejedná se tedy o všechny dotace ze státního rozpočtu s příjemci z řad NNO.

M. Šedivý souhlasil, že nejednotnost dat může být vnímána negativně a může opět rozpoutat debatu o financování NNO. Dodal, že je potřeba si uvědomit, že se nejedná o podporu NNO, ale nákup služeb prostřednictvím dotací.

L. Deverová uvedla, že materiál má informační hodnotu a o využití materiálu by nechala rozhodnout RVNNO.

A. Shejbal ocenil práci sekretariátu RVNNO na tvorbě materiálu, který navazuje na Rozbor financování NNO z veřejných rozpočtů, dlouholetý materiál sekretariátu RVNNO. Vyjádřil určitou lítost nad okruhem sledovaných dat, které nepokrývají například krajské dotace poskytované na sociální služby, což bylo obsahem Rozboru. Doporučil by to tam doplnit. Dodal, že pro akademickou sféru a studenty VŠ může být materiál přínosný a také usnadní práci i jednotlivým resortům, kterým chodí žádosti o informace ze strany doktorandů.

Závěr: Výbor vzal prezentované informace na vědomí.

Ad 8) Novela AML zákona

L. Deverová informovala přítomné o novele AML zákona. Uvedla, že prezident republiky podepsal zákon o evidenci skutečných majitelů, který v době jednání nevyšel ve sbírce listin. V případě, že by se zveřejnil ve sbírce listin do konce ledna 2021, tak vstoupí v účinnost k 1. 5. 2021. Uvedla, že právní úprava zavádí automatický průpis, kdy budou automaticky propsáni skuteční majitelé z veřejných rejstříků u nadací, nadačních fondů, spolků, obecně prospěšných společností a ústavů. Podle této právní úpravy církev, náboženské společnosti, evidované církevní právnické osoby, obecně prospěšné společnosti a ústavy, které jsou zřízeny státem, krajem nebo obcí, nemají skutečné majitele.

L. Deverová ještě doplnila, že dnem nabytí účinnosti zákona o evidenci skutečných majitelů nabývá účinnosti ta část zákona č. 527/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, která se vztahuje k neaktivním spolkům.

A. Hexner neměl informace ohledně termínu zveřejnění zákona ve sbírce listin.

A. Sedláček uvítal automatický průpis skutečných majitelů v případě spolků, který by v opačném případě představoval zvýšenou administrativní zátěž, a vznesl dotaz k případným sankcím.

A. Hexner odpověděl, že pokuta může být udělena až do výše 500 tis. Kč. Nicméně režim je primárně nastaven tak, že je subjekt vyzván k nápravě, a pokud neproběhne požadovaná náprava, poté může následovat řízení o nesrovnalosti. Sankce nastupuje ve chvíli, kdy v rámci řízení je nesrovnalost prokázána a není vůle ze strany subjektu o nápravu. Sankce může být udělena ve chvíli, kdy nejsou uvedeny žádné údaje, ale automatickým průpisem by tato situace neměla nastat ve většině případů aktivních spolků. Ještě dodal, že evidenci skutečných majitelů povede rejstříkový soud, jenž vede spolkový rejstřík. Nepředpokládá se, že by ze začátku soudy aktivně tuto situaci řešily.

A. Sedláček vyjádřil obavu o jiné právní formy NNO, které nemají automatický průpis, aby měly možnost nápravy.

L. Deverová informovala o případu, kdy rejstříkový soud začal vyzývat spolky, které neměly ve spolkovém rejstříku doplněné povinně zapisované údaje. Obsahem upozornění je také informace o výši možné pokuty v případě, že spolek nepřistoupí k nápravě.

J. Hloušek sdílel zkušenost z Hradecka, kde soud zaslal výzvu NNO, která byla doručena do schránky bez ohledu na to, kde se statutár nachází. J. Hloušek aktuálně řeší dvě likvidační kauzy, kdy soud vyměřil a vymáhá pokutu. Tímto potvrdil, že obava je na místě a může to mít likvidační dopad pro NNO.

L. Deverová navrhla, aby se pokračovalo ve sledování této problematiky na dalším jednání Výboru.

Ad 9) Různé

M. Šedivý informoval členy Výboru, že prezident republiky podepsal změnu daňového zákona, kterým se mimo jiné mění výše procenta (pro zdaňovací období 1. 3. 2020 - 28. 2. 2022), o které lze snížit základ daně v případě poskytnutých darů na veřejně prospěšné účely. Dále informoval o proběhlém udělování cen Neziskovka roku a Zlatý banán.

Další schůze Výboru je plánována na přelom dubna/května 2021. L. Deverová poděkovala všem za účast a jednání Výboru ukončila.

JUDr. L. Deverová, v. r.
předsedkyně Výboru pro legislativu a financování
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace